

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

62. évfolyam,
269. szám
1972.
november 15.,
szerda
Ára:
80 fillér

Ülésezik az MSZMP Központi Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága november 14-én, kedden megkezdte ülését. Az ülés napirendjén a X. kongresszus határozatainak végrehajtásáról és a tennivalókról szóló beszámoló,

valamint az 1973. évi népgazdasági terv és állami költségvetés irányelveinek megvitatása szerepel.

A Központi Bizottság ma, szerdán folytatja tanácskozását.

Év vége előtt

Mérsékeltebb kereskedelmi forgalom

A lakosság nagyobb része ahogy megkapja a fizetését, úgy el is költi. Ettől függetlenül sokan takarékoskodni is tudnak és gyarapítják pénzüket a betétkönyveikben. Az elmúlt háromnegyedévben például a szegedi és a Csongrád megyei emberek betétkönyveiben 2,3 milliárd forintot őrzött a takarékpénztár, s ez az összeg 15 százalékkal több a tavalyinál. Különösen a kamatozó betétet részesítik előnyben az emberek.

Persze nem csak betéttel rendelkezünk a takarékpénztárban, hanem tartozunk is a pénztárzatnak. A lakosság hitelállománya nagyobb mértékben növekedett az idén, mint a betét. Bár a statisztika azt mondja, hogy a hitelállomány növekedésének üteme kisebb a tavalyinál, de azt se felejtjük el, hogy tavaly és tavalyelőtt a belvizek helyreállítására igen nagy mennyiségű pénzt kellett költeni. A takarékpénztár építési költségei formájában. Az idén egyébként kevesebb áruvásárlási kölcsönt kérték az emberek, mint tavaly, s ez a tény érezteti hatását a kereskedelmi forgalomban is.

A kiskereskedelmi forgalom mértéke ebben az évben nem volt oly növekvő, mint a múlt esztendő hasonló időszakában. Öt százalékkal nőtt a forgalom ugyan, de az kisebb a tavalyi növekedés üteménél. Azt mondják a kereskedelmi vállalatok vezetői, hogy mind összességében, mind pedig egyes árucsoportonként is mérséklődött a kereslet, pedig áru volt mindig a boltokban. Környezetünkben, de országosan is a legnagyobb arányú csökkenés a vegyipar cikk forgalmánál következett be. A tartós fogyasztási cikkek többségéből (poroszívó, mosógép, centrifuga, rádió, televízió, hűtőszekrény stb.) kevesebbet adtak el, mint a múlt évben. Ennek viszont az a következménye, hogy a jelenlegi vásárlóerőhöz mérten viszonylagos telítettség mutatkozik egyes tartós fogyasztási cikkekből a kereskedelem és az ipar rak-táraiban.

Tovább menve azt is megállapították, hogy míg országosan csak a vegyipar cikk forgalom növekedési üteme csökkent, addig Szegeden és Csongrád megyében mind a három árucsoporté, hiszen az év eddig eltelt időszakában egyik forgalomnövekedése sem érte el az országos átlagot. A ruházati cikkek forgalma már tavaly is csak igen kis mértékben emelkedett, az idei esztendő eddig eltelt időszakában viszont mindössze 1 százalékkal haladta meg a tavalyi hasonló időszak for-

galmának mennyiségét. S ha tekintetbe vesszük a ruházati cikkek árának emelkedését, akkor a forgalom volumene nem éri el előző évi szintet sem, ami egyrészt el-látási problémákra vezethető vissza, másrészt a lakossági takarékoskodás, lakásvásárlás, illetve lakásépítés jelentős vásárlóerőt köt le.

A költségeket, a vásárlást az árak és a keresetek egymáshoz való aránya is befolyásolja. Sajnos, ebben az esztendőben a fogyasztói árak minden korábbi mértéket meghaladóan 3,5 százalékkal emelkedtek. A lakossági fogyasztás több mint felét kitevő élelmiszerek és élvezeti cikkek árai 3,3 százalékkal magasabbak, mint a múlt év első felében voltak. Az élelmiszerek csoportján belül az idényjellegű élelmiszerek 4,7 százalékkal, ezen belül a gyümölcsök 34 százalékkal nőttek, s ez az áremelkedés maga után vonta a zöldségkészítmények (5,6 százalékos) és gyümölcslevek (8,2 százalékos) árának emelkedését is. Az élvezeti cikkek ár-színvonala 7,1 százalékkal emelkedett, döntően az alkoholtartalmi italok 10 szá-

zalékos áremelkedése következtében. Folytathatjuk azzal a sort, hogy a ruházati cikkek árszínvonala is emelkedett, az idei esztendő első felében 3,7 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Különösen nagyarányú — 17 százalékkal — volt az áremelkedés női felső kötöttáruknál, és 8—12 százalékkal a férfiaké, valamint a gyermekruházatnál.

A szolgáltatásoknál is emelkedtek az árak, ebben ugyan döntő szerepe volt a lakberek emelésének, de azt a növekedést a fokozatos mérséklés elvét figyelembe véve a lakosságnak visszatérítették. Jelentős emelkedés van például a ruházati varratás díjainál: két évvel ezelőtt még 600 forintért varrtak meg egy férfi öltönyt, ma már 750—800 forintért vállallják csak el a szabóipari vállalatnál. A számok és a tények eléggé bizonyítják, hogy az idei fizetésemelések mértéke, vagy inkább értéke csak annyiban reális, amennyiben összevetjük a fogyasztói árak alakulásával.

G. I.

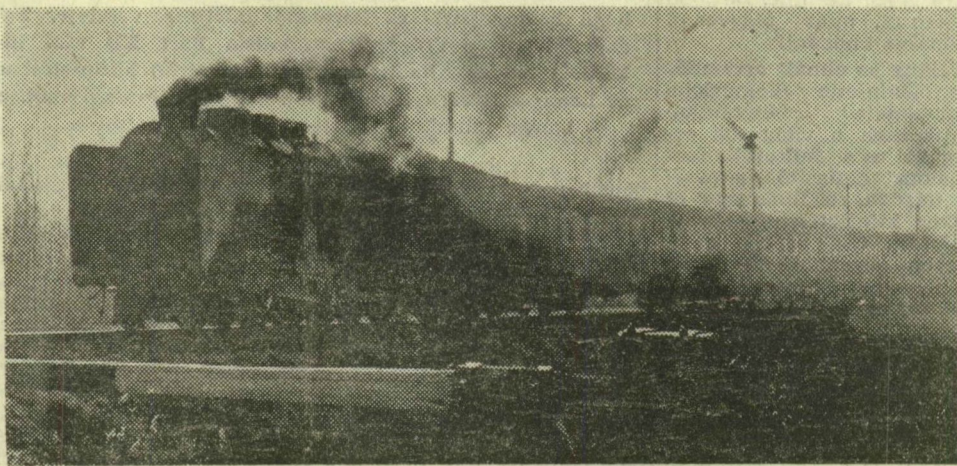
Erőfeszítések a termés betakarítására

Gyorsult a szántás

Kedden a MÉM-ben ülést tartott az őszi mezőgazdasági munkák meggyorsítására létrehozott operatív bizottság. Megállapította: a mezőgazdasági nagyüzemek eredményes erőfeszítéseket tesznek az elmúlt évinél nagyobb termés betakarítására. A cukorrépának már több mint 90 százalékat felszedték, már csak hétezer hektárról kell betakarítani a termést. A munkával legelőbbre tartanak a Dunántúlon, ahol a cukorrépának csak 4 százaléka van kinn a földeken. Az alföldi megyékben kisebb lemaradás mutatkozik, a termőterületek csak 88—89 százalékán mentek eddig végig a betakarító gépek. A rizs aratása befejezés előtt áll. A legnagyobb munkát — mennyiségben is — a kukorica adja. Az egymillió 150 ezer hektáros területből már csak 240 000 hektárral kell le-törni a termést. November 11-ig a Gabonatröszt vállala-tai 68 000 vagonnyi kukoricát vásároltak fel, 17 000 vagonnal többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. A betakarításnál Békés, Csongrád és Szabolcs megyékben kisebb lemaradás mutatkozik, ezeken a terü-

teken a termésnek egyelőre csak 75 százalékát hozták le a földekről.

Meggyorsult a vető-szántás, a tervezett terület 99 százalékán végeztek el eddig ezt a fontos munkát.

Vonat az őszben

Letarlott őszi fekete vonata katonák a töltesen. Füstje sárgálló füvekre, megcsönkült kőrökre terül. Zajára di-dergő szöcske riad, kezdődik a nádak susogása. S mintha benne mindannyian, ablakaiból mindannyian tűnődve eszmélnénk: megyünk át az őszi, az állomás felé, amelyet telnek is neveznek.

Somogyi Károlyné felvétele

A munkások biztonságáért

Mit tettek a textilművekben?

A dolgozók egészségét, biztonságát, épségét vigyázni — fontos és szép feladat. Különösen fontos, hogy ez a tevékenység minden üzemben tervszerű legyen, hogy pénz is időt is szükség szerint fordítson a legnagyobb érték, az ember védelmére egy-egy vállalat.

Ilyenirányú tennivalókat komplex intézési tervbe foglalják a szegedi üzemek is. Ez az — öt évre elkészült — terv megjelöli, hogy egy-egy esztendőben mit kell tenni a munka- és egészségvédelem színvonalának emeléséért. Erdemes megvizsgálni, mit tettek e célok érdekében a Szegedi Textilművekben, s hogyan is állnak a tervteljesítéssel ebben a vonatkozásban.

Kezdjük egy visszatérítéssel. 1971-ben jelentős munkavédelmi és szociálpolitikai intézkedésekre került sor a gyárban. Összesen 2 millió 211 ezer forintot költöttek ilyen célokra a köz-ség kasszájából. A terv szerint végezték el a baleset-elhárításra, a munkakörülmé-nyek javítására, a veszélyes-sé vált épületek állagának rendbehozására vonatkozó feladatokat, s a fenti összeg-ből 348 ezer forintot fordítottak a különféle szociális létesítményekre, így a munkásszállásra, a gyermekintézményekre, az öltözőkre, mosdókra, fürdőkre, az üdülési lehetőségek biztosítására.

Mint Batki Sándorné bizton-sági megbízottól és Halász Károlynétól, a szakszer-vezet munkavédelmi fel-ügyelőjétől megtudom: idén is tartják a 16 pontból álló munkavédelmi terv elő-írásait. Mindjárt az első pél-dául a gyűrűfonógépekhez tartozó berendezések felül-vizsgálatát, s ezek felújítá-sát jelölte feladatul — an-nak nyomán, hogy a lesze-dőknél balesetek fordultak elő. A feladatot teljesítették, s most a folyamatos ellen-őrzés van soron. A borda-javító műhelyben egy nagy teljesítményű elszívóberen-dezésre volt szükség; ezzel oldották meg a szennyezett levegő elszívását. Egy másik helyen épp a légszívó okozta zaj csökkentése volt a feladat, ami meg is tör-tént.

Ugyancsak megvalósult egy másik elképzelés: nehéz és nem elég biztonságos fizikai munka volt a ventilá-tormotorok felvontatása. Ezt gépesítették, ma már beemelő szerkezet helyettesíti a kézi erőt. „A kínai sző-vőgép mechanikus kapcsoló-

ját mágneses kapcsolóra szereljük át — mondja az egyik pont — s ezzel áram-kimaradásakor a ráindítás veszélyét megszüntetjük.” Ez 80 gépnél megtörtént — s mint azt „háziilag” folytat-ják majd a többinél is a változtatást. Balesetmegelőző jelentősége van, ha áramot kap a gép, akkor sem indul el váratlanul, veszélyeztetve kezelőjét.

Nehéz terület, „kemény dió” az üzemi zaj elleni vé-dekezés. A megengedhető 80 decibelt bizony jóval meghaladja a gépzaj — például a szövődében. A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat után ebben az üzemben is Svéd-or-szágból importált zajszűrő-vattát alkalmaznak a hallás-károsodás kivédésére. Már tavaly is sokan használták, s igazi elterjedését az idén érték el — nem kis propa-ganda kellett elfogadtatásá-hoz. Ma már minden ipari-tanulós, s a dolgozók 80 szá-zaléka ezzel védekezik a gépzaj ellen. A svéd „fűl-védőből” egy évre elegendőt szereztek be. Annál inkább, mert gépek kicserélésére a következő években sem ke-rül sor, s más mód nem kí-nálkozik a zaj elleni véde-lemre.

Persze, nemcsak a kijelölt feladatok megoldása fontos, hanem a munkás hétközna-pok során felmerülőké is. Nincs benne a tervben, mégis megvalósulóban már a „vetőőfogó”. Alkatrészek hibája miatt többször is előfordult, hogy a gép vető-lője „kirepült”, s számos baleset is adódott ebből. Több újítás is előzta ezt a fontos témát, a legtöbbet ígérvél év végéig befejezik a kísérleteket, s ha beválik, jövőre sor kerülhet a vető-lő-fogók felszerelésére.

Ugyancsak terven felüli lesz a láncszövő üzemrésze-ben az üllőalkalmazottak ké-szítése. Év végéig ezt is megoldják, így a gép mellett ülle közlekedhetnek majd a

munkások, akiknek bizony sokat kell gyalogolniuk a 8 óra alatt.

Sokszor hallani a panaszt: azért nincs helyén a munkásvédelem ebben vagy abban az üzemben, mert a vezetők sajnálják rá az időt — az úgymond, fontosabb gazdasági feladatokról. A textilművekben az ellenke-zője tapasztalható, s ez leg-inkább a munkavédelmi szemlék gyakoriságában, ha-tásosságában nyilvánul meg. Korábban havonta egyszer tartottak szemlé-t, de egy ilyen nagy üzemben ke-vésnek bizonyult. Meg a fi-gyelem nem olyan éber egész napon át. Így alakult ki az a mostani gyakorlat, hogy külön napokon 11 részre bontva tartják a szemlé-t, néhány órát szá-nva mind a 11 üzembrésze. Rög-tön az észrevételek után a javítás módjait is megbe-széli, felelőse kerül minden tennivalónak, akitől aztán nem felejtik el visszakérde-zni: rendbehozták-e, amit kellett? Idén az első három-negyed évben 360 ezer for-intot fordítottak a szemlék során felmerült hiányossá-gok kiküszöbölésére, a ja-vaslatok megvalósítására.

Nagy gondot fordítanak a textílesek a munkásvédelmi oktatásra is; szemléltető eszközöktől az előadásokig. Örömmel mondják, hogy ja-vulás mutatkozik a baleseti statisztikában; a harmadik negyedévben kevesebb is-volt a baleset, meg enyhé-bek is voltak a sérülések. Míg fél év alatt 50-en szen-vedtek 3 napon túl gyógyuló sérülést, s 1146 volt a ki-esett munkanapok száma, a harmadik negyedévben 22 sérült 384 vesztett munka-napja tükrözi: fokozatos csökkenés tapasztalható, lassan bár, de meghozza gyümölcsét a következetes, tervszerű munkásvédelmi te-vekenység.

Simai Mihály

Le Duc Tho és Kissinger ismét találkozik Párizsban

A VDK külügyminisztériu-mának szóvivője kedden tá-jékoztató közleményt adott ki Le Duc Tho Párizsba tör-téni elutazásáról. A közle-mény szerint amerikai rész-ről nemrégiben javasolták, hogy még egyszer találko-zzanak a két fél képviselői Párizsban és ott döntsenek

a vietnami béke helyreállítá-sáról kötéendő megállapo-dás aláírásáról. Le Duc Tho elutazása a VDK kormány-nak jóakarátát és komoly-ságát bizonyítja — állapítja meg a közlemény —, s elvár-juk az amerikai féltől, hogy hasonló komolysággal és jó-akarattal járuljon hozzá a vietnami háború befejezésé-hez és a béke helyreállításá-hoz.

Hanoi-ból útban Párizs felé, Pekingbe érkezett Le Duc Tho. Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság Államtaná-csának elnöke kedden fogad-ta a VDK Párizsban tár-gyaló küldöttségének külön-leges tanácsadóját.

Ronald Ziegler, a Fehér Ház szóvivője keddi sajtóér-tekeztetésen megerősítette, hogy Kissinger, Nixon ame-rikai elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója a francia fő-városban találkozni fog Le Duc Tho-val.

Kissinger egyébként szer-dán telefonon újabb har-mincperces megbeszélést folytatott a Camp David-i üllőjében pihenő Nixon elnökkel.

Az Egyesült Államok légi-ereje kedden is folytatta a VDK sűrűn lakott területei-nek és Dél-Vietnam felsza-badított körzeteinek bombá-zását.